

Charles Eyck (2)...

Rond Pasen deden de kinderen in Schimmert de eerste Heilige Communie. Bij de beter gesitueerden van Schimmert was het gebruikelijk om hun communiekantjes door Eyck in houtskool te laten portretteren.

Tijdens ons verblijf in het atelier belde een moeder met kind aan bij Huize Ravensbosch, in haar rechterhand droeg zij een papierrol. Smeets opende de deur en stond de vrouw te woord.

De moeder was niet tevreden over het portret dat Charles van haar dochter had getekend, de strik in het haar van het communiekantje was namelijk te klein. Voor mevrouw was de grootte van de strik schijnbaar belangrijker dan de ingetogenheid waarmee het kind de blik van de meester tijdens het poseren had ondergaan.

In mijn beleving was het een treffend portret, maar ja, smaken verschillen, de strik was in de ogen van de moeder onderbelicht hetgeen resulteerde in haar vraag of de strik wat groter kon.

Jan Smeets zag de bui hangen en probeerde mevrouw te behoeden voor het naderend onheil door haar mede te delen wat er nu kon gaan gebeuren.

Maar de strik moest en zou groter.

Jan maakte via een krabbeltje aan Charles duidelijk wat er aan de hand was. Charles rolde te tekening open, keek de vrouw met een vernietigende blik aan en scheurde het papier door midden. Zelfs ik, die Charles minder goed kent, kon vermoeden dat dit ging gebeuren.

Hij gooide de tekening in de open haard die hij ter ere van ons bezoek had aangemaakt en verdween beledigd in zijn atelier. De vrouw met kind keek verbouwereerd mijn kant op en zei: "Wat een rare man is dat".

Wat moest ik hierop zeggen, ik was ook maar een toevallige getuige.

Smeets had dit schijnbaar al vaker meegemaakt en merkte op: "Mevrouw, maak een volgende keer de strik wat kleiner, Charles houdt niet van grote strikken". Alsof er nog een volgende keer was.

Hij gaf de honderdvijftig gulden die mevrouw voor de tekening had betaald terug en begeleidde haar naar de uitgang van het atelier. Ze deed nog een poging om de schade te herstellen maar dat was volgens meneer Smeets onbespreekbaar.

Charles voelde zich beledigd en daar kon een gesprek achteraf niets aan veranderen.

Het zou nooit meer goed komen tussen hem en de vrouw met kind.

Mijn vrouw en ik hebben daarna ons schilderij uitgezocht, voorstellende het Walramplei? Te Valkenburg met op de voorgrond het Chinees Restaurant. Het vele vlagvertoon op het schilderij geeft aan dat het geschilderd is rond Koninginnedag. We hebben op de aankoop ervan, samen met Eyck en Smeets wijn gedronken bij de open haard, waarin op de na smeulende resten van de houtskooltekening de contouren van het kindergezicht nog zichtbaar waren.

In het Schimmertse verenigingsleven was Charles geen onbekende. Bij de oprichting van de Schimmertse carnavalsvereniging in 1956 ontwierp hij de eerste prinsenwagen. Hij was zeer nauw betrokken bij de realisering ervan. Het moet echter geen pretje zijn geweest om samen met hem hieraan te werken, mensen die zich dit nog kunnen herinneren ondergingen de bevlogenheid van Charles als een nachtmerrie: Op de wagen was een grote haan met struise veren afgebeeld waarvan de symboliek de overwinning voorstelde op het Carnaval van de grotere plaatsen zoals Heerlen, Sittard en Maastricht. De optocht trok vanwege de wagen van Charles Eyck enorm veel bekijks en haalde de landelijke pers.

Ook leek het een uitdaging voor Eyck zelf, in die tijd vormde de carnaval vaak de inspiratiebron van zijn werk.

Ook had hij een zwak voor de schutterswereld Samen met toenmalig burgemeester Zef Spuisers sponsorde hij bij de oprichting van schutterij Sebastianus van Schimmert in 1957 de eerste vier uniformen.

Het ontwerp voor dit uniform was van zijn hand, het wordt tot op de dag van vandaag door de schutterij gedragen en het is nog altijd een van de mooiste van de Limburgse schutterswereld.

Ook op zijn schilderijen komt dit rode uniform met groene muts en witte shawl veelvuldig voor.

De muurschilderingen in de kerk van Jeantes La Ville dateren uit 1962. Aanvankelijk zou het gaan om één muurschildering in de kerk van zijn vriend Piet Suasso de Lima De Prado, een opdracht van enkele vierkante meters in het voorportaal van de kerk. Maar die enkele vierkante meters groeiden uit tot wel vierhonderd vierkante meter.

Bij het zien van de lege muren in de kerk besloot Charles om de hele kerk te beschilderen. In zijn bevlogenheid vergat hij een ding, namelijk dat de muren niet geschikt waren om te beschilderen en al helemaal niet om er fresco's op aan te brengen.

De toch al vochtige muren waren niet voorzien van de juiste onderlaag, achteraf heel erg jammer want deze kunstzinnige prestatie waarin Eyck alle registers van zijn kunnen heeft opengetrokken had beter verdiend.

Maar helaas, Eyck was op bepaalde momenten niet te stuiten.

- Wordt vervolgt -

Cor Geilen